

א. מה שיוצא האורות מאזן חוטם פה דא"ק זה עיקר האורות היוצאים, אבל בוקע ויוצא גם אורות דרך דופן הגוף דא"ק ומאיר לאורות היוצאים מהאוזן והחוטם והפה.

ב. כוונת המאציל באצלת הנקודים היה שיהיה גם כלים כדי שעל ידו יתלבשו ויצטמצמו האורות בכלים ויכלו העולמות התחתונים לקבל האור שמאיר בהם.

ג. היות וראה המאציל שהתחתונים לא יהיה להם עדין כוח לקבל את האורות העיניים האלה אשר מקום התפשטותם הוא מהטבור דא"ק עד סיום רגליו הואיל ובפנימיות א"ק יש שם ריבוי אורות והם מאירים לחיצוניות א"ק, ואפילו שיתלבשו אורות העיניים בכלים בכל זאת מחמת ריבוי האור אז התחתונים לא יכולים לקבלם אפילו שהם מלבושים בכלים, לכן קודם שהאציל את אורות העיניים אז צמצם עצמו שכל האורות שבתוך א"ק מהטבור ולמטה עד סיום רגליו העלה אותם לחצי הגוף העליון מהטבור ולמעלה ונשאר ממקום הטבור ולמטה פנוי וריק בלי אור.

ד. המשכיל יבין וידמה מילתא למילתא איך בכל בחי' באצילות חצי¹ תחתון דתפארת ונה"י תמיד מאירים בעולם שלמטה ממנו, שחצי תחתון דתפארת ונה"י דז"א מאירים לנוקבא, וחצי תחתון דתפארת ונה"י דאבא ואמא וכן דאריך² מאירים לז"א, וחצי תחתון דתפארת ונה"י דעתיק לאריך, וחצי תחתון דתפארת ונה"י דא"ק לעתיק ולכל האצילות.

ה. גם תבין איך שבכל בחי' דהוצאת אורות חדשים היה קודם לזה עניין הצמצום, שכן אנו רואים כאן בא"ק, וכן אנו רואים באריך (לקמן שער ז"א פרק ב' אות ג') שצמצם הנה"י שלו כדי להוציא את ז"א ונוקבא.

ו. אחר שצמצם עצמו הא"ק אז הניח חד פרסא מבפנים באמצע גופו במקום הטבור³ כדי שיפסיק בין האור שמעל הטבור לאורות שיהיו אחר כך בחלק התחתון של א"ק שמתחת הטבור, וזה סוד הפסוק (בראשית א' ו') יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים, ועל זה נזכר בזוהר (ל"ב ב') אית קרומא חדא באמצעית מעוי דבר נש דאיהו פסיק מעילא לתתא ושאיב מעילא ויהיב לתתא, והכוונה שבאדם התחתון גם יש קרום באמצע מעיו שהוא מפסיק בין אברי

¹ מה דאיתא חצי תפארת הכוונה לשליש תחתון שהוא מהטבור, דאין התפארת מתחלק לחצי רק לשלישים,

² כן איתא באוצרות חיים כת"י ובספר הדרושים (י"ז ע"ב) ובשער הקדמות (כ"א ע"ג דרוש ד'), והיינו שחצי תחתון דתפארת ונה"י דאבא ואמא מלבישים בבחי' מוחין לז"א, וחצי תחתון דתפארת ונה"י דאריך מלבישים בפועל לז"א.

³ עיין לקמן בשער אבא ואמא פרק ג' (אות ו') דהפרסא הזאת אין עומדת ישרה רק כשהיא מתחילה מצד פנים היא מתחילה מתחת החזה ממש וכשמתרחבת ומתפשטת עד צד האחור היא עומדת כנגד מקום הטבור.

- הנשימה שמלמעלה לאברי העיכול שמלמטה ושואב חיות מלמעלה ונותן למטה.
- ז. אחר שנעשה הפרסא אז נמצא שכל האורות הם למעלה מהפרסא ואז נולד אור חדש (כפי שיבואר לקמן אות י"א), ומחמת ריבוי האורות היה שם דחוק מאד ואז האור החדש בוקע את הפרסא ויורד ומאיר ממקום הטבור ולמטה.
- ח. איתא בזוהר (בראשית ס"ה ע"א) דאית חד פרסא בין המאציל לכתר, והכוונה שכל פרצוף עליון נקרא מאציל לפרצוף תחתון ממנו ופרצוף התחתון כתרו מלביש לפרצוף העליון ממקום טבורו ששם נמצא הפרסא של העליון ונמצא דהפרסא של העליון מפסיק בין הכתר של פרצוף תחתון לפרצוף העליון, והכתר של כל האצילות הוא נפסק על ידי הפרסא דא"ק.
- ט. זה שאורות דא"ק עלו ללמעלה מהטבור ונתרחק ממקום עולם האצילות שהוא מהטבור ולמטה הוא כבר מספיק כדי שבעולם האצילות יכלו לקבל אורו ולא ימתו הכלים מחמת ריבוי האור אך עדין יישאר הרבה אורות באצילות שעולם הבריאה שמקבל מהאצילות לא יכול לקבלו לכן הוצרך להיות גם פרסא במקום הטבור דא"ק כדי שיהיה יותר הפסק לאצילות ויתמעט האור יותר ואז גם עולם הבריאה יוכל לקבל אורו.
- י. חוץ מהפרסא הנ"ל יש עוד פרסא בין עולם האצילות לעולם הבריאה⁴.
- יא. על ידי שעלה האור דחצי תחתון דא"ק למעלה מהטבור אז נתרבה אור גדול ורב בחצי העליון ואז נעשה בחי' מיין נוקבין אל הטעמים דס"ג הפנמיים (שהם השורשים דאורות און חוטם פה היוצאים בחוץ), ואז על ידי המיין נוקבין נזדווג שם ע"ב הנמצא בגולגלתא עם השם ס"ג בבחי' הטעמים שלו, ואז נמשך אור חדש מלמעלה והוא אור שם ב"ן⁵, והוא יורד ובוקע הפרסא ויורד ללמטה מטבור.
- יב. האור הראשון שהיה בתחילה למטה מהטבור ועלה ללמעלה מהטבור הוא נשאר למעלה ולא ירד יותר ללמטה מהטבור ושם מניח שורשו ומשם מתפשט ויוצא דרך העיניים וזה נקרא אורות הנקודים.
- יג. האור שיוצא דרך העיניים הוא מתפשט בחוץ עד סוף סיום רגליו, אך האור מתחלק לב' שכל האור הנמשך עד הטבור נבלע שם ונכלל בעקודים ואינו ניכר אבל האור הנמשך ממקום הטבור הוא נקרא עולם הנקודים הואיל ונמצא שם רק אורות של נקודים.
- יד. אורות דנקודים כולל ג' אורות,

⁴ ולא מבואר בשביל מה צריך עוד הפסק, ואולי אפשר לומר כדי שיצטמצם יותר האור ועולם היצירה יוכל לקבלו שתמיד צריך להיות בעולם העליון האור מופסק על ידי פרסה כדי שעולם התחתון ממנו יוכל לקבלו, אמנם עיין בכרם ובבית לחם שלומדים שעולם הבריאה עצמה צריך עוד פרסה כדי שיוכל לקבלו.

⁵ דשם מ"ה נולד רק אחר כך.

- א. האור היוצא דרך העיניים ומתפשט מהטבור ולמטה.
- ב. האור הנולד מחדש על ידי הזיווג ובקע הפרסא גם הוא בוקע הגוף והכלי דא"ק ומאיר בנקודים⁶.
- ג. האור הנמשך מהעיניים עד מקום הטבור ששם הוא נבלע בעקודים הוא מסתכל באורות און חוטם פה והוא שואב משם אור לצורך עשית כלים דנקודות.
- טו. אור הג' שהוא לצורך הכלים אז כשירוד ומתפשט ומסתכל באורות און חוטם פה ושואב ולקח מהם אור לצורך הכלים אז יש ב' בחי',
- א. האור ששואב ולקח עד שיבולת הזקן.
- ב. האור ששואב ולקח משיבולת הזקן ולמטה.
- טז. מהבחי' הא' שהוא האור ששואב ולקח עד שיבולת הזקן ממנו נעשים הכלים לג' ראשונות דנקודים שהם כתר שהוא אריך וחכמה ובינה שהם אבא ואמא, ומהבחי' הב' שהוא האור ששואב ולקח משיבולת הזקן ולמטה ממנו נעשים הכלים לז' ספירות תחתונות דנקודים.
- יז. העין לוקח את האור ששואב מהאון והחוטם והפה לצורך הכלים דכתר וחכמה ובינה רק בעת שמגיע למקום שיבולת הזקן, (והטעם שכדי שיוכל לקחתם צריך להיות מחובר אור העין עם אורות און וחוטם פה ומקום התחברותם הוא רק בשיבולת הזקן).
- יח. הכתר לוקח את הבחי' ששואב העין מהאון וגם כלול בו האורות ששואב העין מהחוטם ופה אך הם בטלים נגד אורות האון ומזה נעשה כלי הכתר, אך הכתר לוקח רק את החלק ששואב העין מהאון במקום שיבולת הזקן כדלעיל (אות י"ז).
- יט. החכמה לוקח את הבחי' ששואב העין מהחוטם וגם כלול בו האור ששואב העין מהפה ומזה נעשה כלי החכמה, אך גם החכמה לוקח רק את החלק ששואב העין מהחוטם במקום שיבולת הזקן כדלעיל (אות י"ז).
- כ. הבינה לוקח את הבחי' ששואב העין מהפה ומזה נעשה כלי הבינה וכן גם הבינה לוקחת רק את החלק ששואב העין מהפה במקום שיבולת הזקן כדלעיל (אות י"ז).
- כא. ז' ספירות תחתונות דנקודים לוקחים את הכלים שנעשו מהסתכלות העין באורות חוטם פה ממקום שיבולת הזקן עד גמר אורות חוטם פה שהם אורות החוטם עד החזה ואורות הפה עד הטבור.
- כב. חכמה ובינה כיון שלקחו האור שבמקום שיבולת הזקן ששם נמצא גם אורות האון לכן הם מקבלים הארה מבחי' און שהוא בחי' נשמה לכן מעלתם גדולה

⁶ ועיין במבוא שערים (דף י' ע"א) שבערך אחד הוא גדול מאורות הנקודים היוצא דרך העיניים הואיל ואורות הנקודים הם רק נקודות דס"ג והוא יש לו גם מבחי' ע"ב וגם מבחי' טעמים דס"ג אך בערך אחר הוא קטן מאורות הנקודים הואיל והנקודים יוצא האור בגלוי גמור לכן אורו רב אך אור הזה הוא אור המכוסה בתוך גוף דא"ק ויוצא רק מעט ממנו הבוקע הגוף והכלי דא"ק.

והכלים שלהם מעולה ולכן לא מתו, אבל הז' ספירות תחתונות דנקודות הואיל והם לוקחים האורות מתחת שיבולת הזקן ששם אין כבר אורות של און לכן הכלים חלשים ולכן מתו.

כג. הנה בכלי הג' ראשונות גם יש חילוק ביניהם שבכלי הכתר לא ירד ממנו רק האחוריים של הנה"י בלבד שהואיל ולקח הכלי מאור האון מעלתו גדולה אבל בכלי החכמה ובינה הואיל ולא לקחו מכלים דאורות האון עצמן אפילו שקבלו הארה מאור האון ירדו כל האחוריים ונשארו רק בחי' הפנים.⁷

כד. החכמה ובינה אם היו לוקחים את הכלים שלהם מאור החוטם פה למעלה קרוב יותר למקום נקבי האון אז אפילו שלקחו רק קצת הארה מאור האון בכל זאת היה להם כוח להתקיים ולא היו נופלים האחוריים שלהם אבל הואיל וקבלו את הכלים שלהם רק בשיבולת הזקן שהוא רחוק והוא כבר כמעט הסיום של האור שלו אז קצת הארה שמקבלים מאור האון אין מועיל שלא יפלו האחוריים, אבל הכתר הואיל ולקח את אור האון עצמה אז אפילו שלקח את זה רחוק די לו ולא נפלו אחוריו (ועיין לקמן בפרק ו' אות כ' וכן איתא בשער הקדמות בסוגיתנו (כ"ב ע"ג) שגם באריך הואיל וקבל את אורות האון רק למטה לכן היה ירידה לאחוריים דנה"י שלו).

כה. הנה בפסוק (בראשית א' ב') מוזכר ב' פעמים בחי' תהו שהוא מרמז על מיתת המלכים האלה דנקודים, א' מפורש והארץ היתה תהו, וב' בראשי תיבות למפרע ו'הארץ ה'יתה ת'הו, והוא לרמז על ב' הבחינות שהיה בזמן מקרה המלכים, דהתהו המפורש מרמז על בחי' הז' מלכים שמתו אפילו בחי' הפנים שלהם, והתהו שבר"ת למפרע מרמז על בחי' אחוריים דאבא ואמא שנפלו שכל בחי' אחוריים הוא למפרע.

כו. נתבאר לעיל (אות י"ד) שאור הג' לוקח מאון חוטם פה אור לצורך עשיית כלים, והנה האור הזה נחלק לב' דמה שלוקח העין מהאור בצד ימין אז נעשה מזה אור, ומה שלוקח אור העין מצד שמאל מזה נעשה כלי, ובמבוא שערים (שער ב' ח"ב סוף פרק ז') מבאר שבין מה שלוקח מצד ימין ובין מה שלוקח מצד שמאל כולו הוא בחי' הכלי ומה שאומר שמצד ימין נעשה אור הכוונה לאור הרפ"ח ניצוצין שהם התגין שנפלו עם הכלים, אבל בחי' אורות הנקודים הוא האור הא' דלעיל (אות י"ד) היוצא מהעיניים.

כז. האור יש בו בחי' אור פנימי ובחי' אור מקיף, ובכלי יש בו בחי' כלי פנימי ובחי' כלי חיצון, וכל הד' בחי' האלה לוקח הסתכלות העין מאור און חוטם פה.

⁷ עיין באש"ל שגם באחוריים יש חילוק בין אחורי כלי החכמה לבין אחורי כלי הבינה שאחורי כלי החכמה הואיל ולקח את הכלי מאור החוטם כשירד עומד בצד הפנים דז"א, ואחורי כלי הבינה הואיל ולקח את הכלי רק מאור הפה כשירד עומד בצד אחורי דז"א.

- כח. מה שהעין שואב ולוקח כשמסתכל באור האזן הוא באופן זה⁸,
 ❖ כשמסתכל ביושר באור האזן בצד ימין שהוא בשיבולת הזקן⁹ אז נעשה מזה אור מקיף דכתר.
- ❖ כשמסתכל באור האזן בצד ימין אך לא ביושר רק מהצדדים שהוא כבר אור יותר גרוע אז נעשה מזה אור פנימי דכתר.
- ❖ כשמסתכל ביושר באור האזן בצד שמאל שהוא בשיבולת הזקן אז נעשה מזה חיצוניות הכלי דכתר¹⁰,
- ❖ כשמסתכל באור האזן בצד שמאל אך לא ביושר רק מהצדדים אז נעשה מזה פנימיות הכלי דכתר.
- כט. מה שהעין שואב ולוקח כשמסתכל באורות החוטם הוא באופן זה¹¹,
 ❖ כשמסתכל באור החוטם בצד ימין קודם שהגיע אור החוטם למקום הפה אז נעשה מזה אור מקיף דאבא.
- ❖ כשמסתכל באור החוטם בצד שמאל קודם שהגיע אור החוטם למקום הפה אז נעשה מזה חיצוניות הכלי דאבא.
- ❖ כשמסתכל באור החוטם בצד ימין ממקום הפה עד סוף שיבולת הזקן אז נעשה מזה אור פנימי דאבא.
- ❖ כשמסתכל באור החוטם בצד שמאל ממקום הפה עד סוף שיבולת הזקן אז נעשה מזה חיצוניות הכלי דאבא.
- ל. מה שהעין שואב ולוקח כשמסתכל באורות הפה הוא באופן זה,
 ❖ כשמסתכל באור הפה בצד ימין עד שמגיע לשיבולת הזקן אז נעשה מזה אור מקיף דאמא.
- ❖ כשמסתכל באור הפה בצד שמאל עד שמגיע לשיבולת הזקן אז נעשה מזה חיצוניות הכלי דאמא.
- ❖ כשמסתכל באור הפה בצד ימין מהדיקנא ולמטה (שהוא סוף שיבולת הזקן) אז נעשה מזה אור פנימי דאמא.
- ❖ כשמסתכל באור הפה בצד שמאל מהדיקנא ולמטה אז נעשה מזה פנימיות הכלי דאמא.

⁸ כל הבחי' ששואב ולוקח אין העין מקבלם לצורך הכלים דכתר רק בשיבולת הזקן כדלעיל (אות י"ז).

⁹ כך איתא בשער הקדמות (כ"ב ע"א) ובמבוא שערים (שער ב' ח"א פרק ד').
¹⁰ עיין לעיל שער העקודים פרק ב' (אות ב'-ג') שחיצוניות הכלי הוא יותר מעולה מפנימיות הכלי.

¹¹ כל הבחי' ששואב ולוקח אין העין מקבלם לצורך הכלים לצורך הכלים דחכמה רק בשיבולת הזקן כדלעיל (אות י"ז).

- לא. מה שהעין שואב ולוקח כשמסתכל באורות החוטם והפה מתחת לשיבולת הזקן בשביל הז' תחתונות לא ביאר רבנו איך חלוקת האורות ומבואר בספר חסדי דוד אות י"א שהוא באופן זה,
- ❖ כשמסתכל באור החוטם והפה משיבולת הזקן עד שהגיע האור לחזה מצד ימין אז נעשה מזה אור מקיף דז' תחתונות.
- ❖ כשמסתכל באור החוטם והפה משיבולת הזקן עד שהגיע האור לחזה מצד שמאל אז נעשה מזה חיצוניות הכלי דז' תחתונות.
- ❖ כשמסתכל באור הפה מהחזה עד הטבור מצד ימין אז נעשה מזה אור פנימי דז' תחתונות.
- ❖ כשמסתכל באור הפה מהחזה עד הטבור מצד שמאל אז נעשה מזה פנימיות הכלי דז' תחתונות.